

Ledningsstab regional utveckling
Jan Rönngren
Tfn: 063-14 75 51 76
E-post: jan.ronngren@jll.se

2009-09-30

Dnr LS/140/2008

Kammarkollegiet
Box 2218

103 15 Stockholm

Yttrande över Kammarkollegiets utredning – Regionkommuner i norra Sverige

Inledning

Kammarkollegiet har fått i uppdrag från regeringen att bereda de inkomna ansökningarna om att få bilda Regionkommuner i bl a norra Sverige. Ansökan om att få bilda Region MittSverige har föregåtts av ett gemensamt politiskt arbete i de fyra nordligaste länen. Den processen slutade med en gemensam överenskommelse i januari 2008 att ansökningar skulle lämnas in i enlighet med vad som nu gjorts. Kammarkollegiet har, såvitt vi kan förstå, utan uppdrag från regeringen utökat beredningen till att omfatta ytterligare möjliga regionbildningar. Det kan vara en fördel att andra alternativ presenteras men det hade varit bra om en dialog kring vilka avgränsningar som borde göras hade förts med alla parter. Det skulle ha gett möjlighet att belysa alternativet med en region för Västernorrlands län och Jämtlands län med öppenhet att ansluta andra gränskommuner, vilket också var ett ursprungligt förslag från de som förordade en tvåregionslösning.

Utredarna har haft kort tid för att göra en så omfattande utredning. Det märks framförallt i att de presenterade analyserna oftast är bedömningar från utredarna. Det finns också sakfel i utredningen som vi dock bedömer inte är av den arten att det påverkar slutsatserna i utredningen varför vi inte tar upp det i vårt yttrande.

Om inte de inlämnade ansökningarna kommer att tillstyrkas och beviljas anser vi att det är bättre att ytterligare beredning genomförs, innebär att ett genomförande därmed skjuts till år 2015, än att regionbildningar som inte har förankring i alla länen eller delar av länen genomförs. Ett klargörande, utan att bestämma gränsdragningen, att regioner kan bildas i norra Sverige skulle underlätta en sådan fortsatt beredning.

Yttrandet nedan är strukturerat så att kommentarer görs utifrån utredningens kapitelindelning med fokus på analyserna i kapitlen 5.

Kapitel 5 Befolkning

Kapitlet beskriver befolkningsunderlaget och befolkningsstrukturen med förändringstendenser och utblick mot 2030 vad avser folkmängd, arbetsmarknadens struktur och inkomster i föreslagna regionkommuner.

Landstingets synpunkt

Befolkningsutvecklingen kan inte hanteras isolerat på regionnivå. Den är summan av många faktorer där möjligheterna till arbete och utkomst är helt avgörande. Vi instämmer i utredningens konstaterande att de olika regionalalternativen inte skiljer sig nämnvärt i detta. Sverige som nation måste ta ställning till om det är en önskvärd utveckling att befolkningen koncentreras till tre storstadsområden. Om det inte är så måste regionerna ges kraftfulla regionalpolitiska verktyg som kan understödja en decentraliserad näringslivsutveckling som grund för en annan befolkningsutveckling. Detta gäller särskilt för inlandet i hela Sverige och någon signifikant skillnad i styrkraft torde knappast kunna utpekas som en fördel för någon av regionalalternativen. Om man kopplar ihop befolkningsutvecklingen med de befintliga arbetsmarknadsområdena är det uppenbart att det där inte finns något stöd för ett *Norrland 1*. Det finns ingen rimlig möjlighet att pendling mellan norra norrland och Jämtland/Medelpad kommer att ske i någon större omfattning i framtiden. Det man kan se utifrån nuvarande utveckling är att Arbetsmarknadsregionerna Jämtland /Sundsvall har potential längs E 14 stråket och Indalsleden samt för Härjedalen längs huvudstråket in mot fjälldestinationerna. Sundsvallsregion delas i samtliga alternativ eftersom den regionen sträcker sig från Härnösand och en bra bit ner i Hälsingland.(Under kapitel 7 kommenteras arbetsmarknadsregionerna utförligare).

Ansvarskommitténs befolkningstal för nya regioner innefattar så stora spann (från 2 ner till 0,5 miljoner invånare) att det är svårt att se logiken i detta. Vi har tidigare anfört våra motiv för att befolkningstalet inte ska vara avgörande och instämmer i utredningens konstaterande att aviseringen att godkänna Halland och Gotland innebär att ansvarskommitténs gränser kan underskridas.

Kapitel 6 Demokratins villkor

I detta kapitel diskuteras hur den politiska representationen kan komma att påverkas i föreslagna regionkommuner. Kapitlet belyser också utifrån olika aspekter frågan om anknytning dvs identitet och tillhörighet vid bildandet av regionkommuner i norra Sverige. En genomlysning av de demokratiska förutsättningarna vid bildandet av en eller flera regionkommuner i norra Sverige berör en rad olika frågeställningar. En fråga är hur möjligheterna till och formerna för styrning och ledning av verksamheten kan komma att påverkas. En annan handlar om medborgarnas möjligheter att utkräva ansvar för hur uppdraget sköts. Till de demokratiska förutsättningarna bör även frågor som likställighet, representativitet och förtroende.

Landstingets synpunkt

Demokratins villkor

Utredningens analys att en regionkommuns legitimitet bestäms av dess leveransförmåga är en del i sanningen. Det är en alldeles för enkel och grund syn på vårt demokratiska system att påstå att legitimiteten i allt väsentligt har att göra med effektiva leveranser. Det måste vara en uppgift för alla instanser inom vårt demokratiska system att tydliggöra och visa för medborgarna att det finns olika vägar att nå ett mål, att målen kan vara olika och att man som medborgare har möjlighet att välja väg och mål och påverka vilka mål som sätts. När man i utredningen hävdar att det inte är relevant för väljarna att ha kända företrädare så reducerar man hela vårt samhällssystem till en tjänsteleveransapparat., där det i förlängningen saknar betydelse vem som väljs som förtroendeman. Vi menar att det finns ett positivt samband mellan närheten till den politiska företrädaren och hur väl det politiska systemet kommer att de facto kunna uppfylla de mål som finns för verksamheten. Kontakten mellan förtroendevalda och väljare i primärkommunerna är ett tydligt exempel på att så är fallet. Närheten ger möjlighet till en bredare dialog och därmed bättre kunskap om olika ståndpunkter som ska ligga till grund för beslut. Strävan för landsting och blivande regionkommuner måste vara att aktivt verka för att man ska nå dit även för denna nivå. Med det förhållningssättet blir det viktigt med förtroendevalda som har en nära och tydlig förankring i väljarkåren.

Regionkommunernas samverkan med primärkommunerna kommer att vara viktig. Vi delar där utredningens synpunkter. En sådan samverkan är naturligtvis lättare i en region som innehåller rimligt antal kommuner där det också finns frågor av gemensamt intresse. Risken med den stora regionkommunen är att den måste "underindelas" i mindre geografiska enheter med samordningsbehov som följd. Vi tror på en lagom stor region som på ett rimligt sätt kan möta olika, säkert ibland konkurrerande, och motstridiga krav. I utredningen berörs också de praktiska problem som stora avstånd faktiskt innebär. Man konstaterar att det kommer att ställa stora krav på arbetsformer och de politiska partiernas rekrytering till förtroendeuppdrag och att möjligheterna för medborgarna att delta i det politiska samtalet behöver ägnas särskild uppmärksamhet för att inte demokratins villkor ska försämrats. Alternativa arbetsformer används redan men kan inte helt ersätta fysiska möten. Om vi skapar regionkommuner som omöjliggör för exempelvis småbarnsföräldrar eller småföretagare att delta i det politiska arbetet så har vi redan från början medvetet skapat ett stort hinder för den önskade legitimiteten. Det ger ingen känsla av kontakt med regionen när vi idag då vi samverkar inom de fyra norra landstingen tvingas lägga våra fysiska möten på Arlanda för att alla ska få rimliga resmöjligheter.

Anknytning

I sin analys om medborgarnas förutsättningar att känna tillhörighet och regional identitet till en kommande regionkommun berörs flera olika aspekter. De funktionella sambanden beskrivs som orienterade i nordväst/sydostlig riktning utefter älvarna som utgjorde de viktigaste farlederna före industrialiseringen. Nord-sydliga förbindelser

fanns i princip inte mellan länen förrän i slutet av 1800 – talet. Vi har i vår ansökan att få bilda region MittSverige påtalat just detta och konstaterat att kommunikationsvägarna i öst/västlig riktning är av stor vikt när det gäller förutsättningarna för identifikation med en kommande regionkommun. Det finns i hela Norrland och kanske också i andra delar av Sverige en levande konflikt mellan ekonomiskt mer välmående kustland och mindre ekonomiskt välmående skogsland, inland och fjälltrakter. Befolkningsutvecklingen visar tydligt på detta. Detta är en fråga som alla varianter på regionbildningar i Norrland kommer att få brottas med och är således på intet sätt specifik för den tänkta region MittSverige. De ”historiskt skarpa motsättningarna med kusten och dess borgare och träpatroner” och ”med Jämtlands traditionstyngda bondekultur” som utredningen beskriver, är förpassad till anekdoternas värld och det är få som idag på allvar vill framhäva detta som något hinder för nuvarande eller framtida samhörighet. Det bevisas bl a genom den alltmer ökande samverkan som sker öst/västligriktning på såväl regional som lokal nivå. Det är viktigt att inte på ett negativt sätt överdriva effekterna av en stark regional identitet. En stark identitet och självkänsla är en tillgång i mötet med en annan kultur och ökar förmågan till vidsynthet och acceptans. Eftersom utredningen tar upp frågan om betydelsen av etermedias sändningsområden kan det var på sin plats att påminna om att de första regionala sändningarna i vår region gick under namnet XYZ- kvarten och täckte in Jämtland/Härjedalen, Västernorrland och Hälsingland.

Kapitel 7 Regional utveckling och funktionalitet

I detta kapitel redovisas hur de alternativa regionkommunerna i norra Sverige förhåller sig i frågor som näringslivets struktur och utveckling, arbetsmarknadernas utveckling, universitets- och högskolefrågan samt förutsättningarna för samordning med staten och dess sektorsmyndigheters regionala indelning

Landstingets synpunkt

I den sammanfattande analysen konstaterar utredningen att de olika alternativen inte skiljer sig i väsentlig omfattning beträffande för och nackdelar när det gäller

- näringslivets struktur och dynamik
- infrastruktur och kommunikationer
- universitet och FoU (med ett + för Norrland 1)

När det gäller arbetsmarknadsregionerna lyfts problemet med delning av Sundsvallsregionen fram särskilt. Utredningen konstaterar att förstoringen av arbetsmarknadsregioner gått snabbt i Sverige och förväntas fortsätta att gå snabbt. Dock långsammare i norra Sverige än i södra. I vår ansökan om bildande av region MittSverige, och i senare yttrande till Kammarkollegiet, konstaterar vi att fler kommuner gärna kan ingå i den tänkta regionen. I den process som varit alltsedan hösten 2007 har det blivit tydligt att det nu inte finns en politisk framkomlig väg som möjliggör att fler kommuner i Västernorrlands län ska ingå i region MittSverige. Det manifesterades i den överenskommelse som gjordes i Sundsvall i januari 2008 om vilka regionbildningar som skulle ansökas om från de fyra nordligaste länen. Jämtlands landsting har tillsammans med Ånge och Sundsvalls kommuner gjort bedömningen att delningen av arbetsmarknadsregionen kan hanteras. Region MittSverige kommer alltid att vara öppen för en gränsjustering såväl norrut som söderut om det finns en vilja hos de som berörs. Region

MittSverige kommer självfallet att prioritera en sådan öppenhet för att skapa en arbetsmarknadsregion om inställningen i Timrå skulle ändras till exempel av opinionsskäl bland invånarna. Arbetsmarknadsregionens gräns utvidgas även successivt söderut så även där kommer en gräns mot en annan region att få hanteras. Det är självklart att olika samverkansavtal måste tecknas för de verksamheter regionkommunen kommer att ansvara för. Invånarna kommer att kräva att det ska fungera oberoende av regiongränser. Samma behov torde uppstå inom olika verksamheter i såväl Halland som Gotland och andra regionbildningar där gränserna inte går igenom obebyggda trakter.. Det kommer inte att vara möjligt att dra regiongränser som innebär att inga arbetsmarknadsregioner korsas och att det uppstår någon form av autonomi inom en region. I olika frågor kommer även samverkan mellan regioner att vara nödvändigt och önskvärt. Arbetsmarknadsregionerna tar inte ens hänsyn till nationsgränser vilket det finns många exempel på.

Det är också i det här sammanhanget nödvändigt att peka på den framtida näringslivsutvecklingen som vi ser i region MittSverige. Genom globaliseringen kan tillverkningsindustrin komma att få relativt mindre betydelse i regionen. Regionen kommer i allt större grad att präglas av kunskaps- och tjänsteproduktion och turism. I turistnäringen ingår också en fortsatt utveckling av olika handelscentra. De areella näringarna fortsätter att vara viktiga och även de har stor betydelse som en del i hela det system som måste fungera för att turistnäringen ska utvecklas. Det inflöde av besökare och därmed ekonomiska resurser som idag finns från väster, öster och söder kommer att öka och få allt större betydelse för regionen. Stora investeringar har gjorts och kommer att göras i turistnäringen. Regionen har många viktiga transportvägar. E4 som huvudstråk genom hela Sverige har självklart hög prioritet i MittSverige liksom kustjärnvägen. Andra viktiga transportleder är exempelvis Mittbanan/E14, Stambanan, E45, v 83, v84, Inlandsbanan. Tågtrafiken med pendlingsmöjligheter från kust till kust har de senare åren utvecklats starkt genom utvecklingen på mittlinjen och mittnabotrafiken. Det visar att bara möjligheterna finns så kommer arbetspendlingen och även annat resande att öka. Vi ser en mycket tydlig utveckling att såväl arbetsmarknaden som besöksnäringen är inne i pågående process att utveckla och knyts ihop i öst/västlig riktning i en helt annan omfattning än i nord/ sydlig riktning. Härjedalens näringslivsutveckling, särskilt turistnäringen, är helt inriktad på inflöden från söder, öster och i viss mån väster. Visionen om snabba tåg från Mälardalsregionen via Sundsvall och stambanan och upp mot Trondheim måste förverkligas liksom snabba och säkra vägar, åtminstone i de tunga turiststråken. En god flygtrafik kommer också att vara fortsatt viktig för våra näringar.

När det gäller den statliga indelningen konstaterar utredningen att det enda som kan komma att påverkas med regionkommunbildningen är samordningen mellan län och de nya regionkommunerna. Vi anser att man i de förändringar som kan komma de närmaste åren inte ska låsa upp tankarna på den nuvarande indelningen och nuvarande gränser. De förändringar som nu diskuteras ger möjligheter till nya tankar som inte läses av det gamla. Sveriges kommande administrativa gränsdragningar kommer inte att följa samma mönster i hela landet.

Kapitel 8 Verksamhet och ekonomi

Detta kapitel beskriver landstingens verksamheter och struktur. Därtill görs en genomlysning av sjukvårdens kunskapsförsörjning och ekonomiska förutsättningar i de olika regionalalternativen, samt etablerade samverkansmönster i föreslagna regionkommuner. Kapitlet avslutas, efter en genomgång av regionkommunernas ekonomi samt en skiss över de frågor som behöver hanteras i en ekonomisk reglering, av en sammanfattande analys.

Landstingets synpunkt

Regionsjukhus

Samarbetet kring Universitetssjukhuset i Norrland har fungerat sedan 1984. Först via samverkansnämnd och de senaste åren via Norrlandstingens Regionförbund, NRF. Den utredning som föregick bildandet av NRF lade fast, i politisk enighet, att de fyra landstingen skulle ha ett gemensamt ansvar för regionvård, utbildning, forskning och folkhälsa i Norrland. I överenskommelsen om inriktning för regionbildning i Norrland som gjordes 30 januari 2008 uttalar ledamöterna i regionbildningsgruppen att tillhörigheten till den Norra sjukvårdsregionen inte ska förändras när två regionkommuner bildas i Norrland. Att mot den bakgrunden påstå att det saknas garantier för att stabilitet i åtaganden består över tid är en spekulering och ett ogrundat underkännande av beslutsfattarnas hederlighet.

Att inflytande och insyn från regionens perifera områden skulle vara större i alternativet Norrland 1 än med avtal, som utredningen påstår, är inte sant. I en så stor organisation som Norrland 1 blir både till yta, verksamhet och personal kommer det alltid att finnas spänningar och misstro mellan periferi och centrum särskilt i resursfördelningsfrågor. Via avtal mellan två parter blir ekonomiska villkor/samarbetsformer och relationer tydliga, dokumenterade och föremål för diskussion/revidering med jämna mellanrum. Redan idag är det stor skillnad mellan länen när det gäller verksamheternas omfattning. Även i de samarbetsformer som idag finns har vi storleksskillnader. Verksamhetsmässigt är Västerbotten med universitetssjukhuset och samarbetet med universitetet en volym- och kompetensmässig gigant jämfört med de andra länen. Det har aldrig spelat någon roll för vår förmåga att utveckla och driva bra samverkan och kommer inte heller att göra det vid en regionbildning.

Utredningen säger också ”För Norrlands Universitetssjukhus (NUS) innebär alternativet Norrland 2, men framförallt alternativet Norrland 3 och 4 i kombination med alternativet MittSverige att det patientunderlag som krävs kan komma att svikta.” I SOU 2008:127 Patientens rätt, som just nu bearbetas, föreslås att patientens fria val också ska börja gälla för högspecialiserad vård fr o m 2010.01.01. Om det blir så kommer NUS patientunderlag att bygga på den kvalitet och tillgänglighet som de förmår ha, dvs det styrs inte av regionbildningsgränserna. Med hög kvalitet och god tillgänglighet kan NUS mycket väl bli attraktivt för patienter från andra landsändar.

Sjukvårdens organisering och ekonomi

I utredningen sägs angående länssjukhuset Sundsvall/Härnösand: ”– *splittring av uppbyggda strukturer under i varje fall de första årens verksamhet kan medföra verksamhetsmässiga problem.*” Att en förändring av den storleksordning vi pratar om när det gäller regionbildningen kommer att medföra verksamhetsmässiga problem under de första åren är en självklarhet, men förändringen måste ses långsiktigt – utredningen har själv i andra sammanhang anfört en sikt på 20 år. Utredningen använder också termerna läns- och länsdelssjukhus. Så är uppdelningen idag när län har flera sjukhus, men så är inte trenden i landet och inte i Danmark som utredningen hänvisar till. Trenden är istället att sjukhus får olika inriktningar och att verksamheter samlas för att skapa större volymer, effektivare flöden och därmed höja kvalitet och patientsäkerhet. I Norrbotten har detta redan skett när det gäller ortopedi. I Danmark är det en mycket tydligt styrd utveckling där vissa sjukhus blir akutsjukhus medan de andra får enbart planerad vård i olika specialiteter. Denna utveckling är redan idag en aktuell diskussion och inget som sker pga förändrad regionindelning. Alltså är de beskrivna problemen varken större eller mindre pga regionbildningen.

Utredningen beskriver en uppdelning av Sundsvall-Härnösand som kräver uthålliga och frivilliga avtal. I Region MittSverige kommer Sundsvalls sjukhus att ingå, medan verksamheten i Härnösand ingår i Region Norrland. Att verksamheten i Härnösand idag är kopplad mot Sundsvall hindrar inte att den imorgon är kopplad till Örnsköldsvik eller Sollefteå. Förändringar av det här slaget sker ständigt i så stora organisationer som landstingen är, varför detta inte är nåt tungt skäl för negativa effekter.

Vidare beskrivs i kap 8.2.4 den ökade valfriheten för patienter men den kunskapen används inte när konsekvenser angående patientströmmar till Sundsvalls sjukhus beskrivs. I framtiden kommer inte sjukvårdshuvudmännen kunna ”styra” patientströmmar. Patienterna väljer själva – alltså kommer de att fortsätta välja Sundsvalls sjukhus om det är närmast och har bra kvalitet.

Utredningen hänvisar till att Jämtland som ett undantagsfall köper länssjukvård i andra län (Sollefteå), och bygger resonemang kring att detta är styrt av Jämtlands läns landsting. Det är felaktigt. JLL har inget särskilt avtal angående vård i Sollefteå – det är ett regiongemensamt avtal som reglerar all vård för patienter från de andra norrlandslänen. JLL har till och från försökt styra strömmen av jämtlandspatienter från Sollefteå till Östersund men med mycket svagt resultat eftersom mycket av vården är akutvård – där närmaste sjukhus är en självklarhet. Resten handlar om patienters egna val, byggt på närhet och kontinuitetsbehov.

Utredningens påstående om att regionkommun Norrland 3 eller Norrland 4 kommer att kompensera brist på kapacitet med utökad verksamhet i Härnösand och/eller Örnsköldsvik är visserligen ett möjligt scenario, men det förutsätter att det blir en kapacitetsbrist. Om patienterna väljer Sundsvall uppstår ingen kapacitetsbrist. Ett sånt agerande som utredningen förutspår kommer med säkerhet att ske på seriösa grunder vilket innebär kapacitetsberäkningar, effektivitetsberäkningar och undersökningar av patienternas behov och önskemål.

Påståendet om att en regionkommun med formellt gemensamt ansvar torde kunna hantera ekonomi och samverkan bättre än via avtal är ett påstående som inte är underbyggt med sakargument. All erfarenhet av omstruktureringar och effektiviseringar inom sjukvården visar att det uppstår spänningar om resursfördelning och var kvarvarande verksamhet ska lokaliseras. I en gigantisk region som skulle omfatta mer än

halva Sveriges yta är det lätt att föreställa sig den press medborgarna kommer att sätta på sina förtroendevalda att bevara all verksamhet på det egna sjukhuset. Den pressen kommer man säkert att klara men den blir inte lättare i den stora regionen jämfört med den lilla.

I kap 8.2.5 kunskapsförsörjning summerar utredningen - ”*Sammantaget ser vi en bild av ett väl utbyggt men också i många avseenden sammanvävt och länsöverskridande nät av resurser för kunskapsförsörjning och utveckling av hälso- och sjukvården i de fyra norra länen.*”

Detta är argument som stödjer såväl MittSverige som de andra regionbildningarna eftersom det beskriver det som är det bärande argumentet angående hälso- och sjukvård – nämligen att vi redan har bra samarbeten, välutvecklad samverkan och utvecklings/effektiviseringsbehov som inte påverkas av var regiongränser dras.

I kap 8.2.6 sjukvården ekonomi gör utredningen analyser av kostnadsläget i de olika regionbildningsalternativen utifrån nuvarande landstings hälso- och sjukvårdskostnader. Utredningen jämför bl a hälso- och sjukvårdens nettokostnad i de olika alternativen och konstaterar att alternativet MittSverige är betydligt mindre (ca en tredjedel av de andra) än regionalalternativen 1-4 och sen görs en jämförelse med region Västra Götaland och Region Skåne. Ingenstans bland kriterierna för regionbildning har det angetts krav på hälso- och sjukvårdens kostnadsnivå.

Av de 5 alternativ som utredningen jämför har alternativet MittSverige den lägsta kostnaden per innevånare.

Annan samhällsservice och kultur

Utredningens grundläggande argumentering utgår från att om en ny regionbildning riskerar att bryta nuvarande samverkansmönster så ska det ses som negativt. Det skulle ju också innebära att dagens läns/landstingsgränser är huggna i sten som yttre gränser för en region. Det finns inget stöd för en sådan uppfattning. I många fall finns det i dag en samverkan mellan Västernorrland och Jämtland som i alla regionbildningsalternativ, som presenteras i utredningen, kommer att få ändra former. Utvecklingen går också snabbt och nya förutsättningar uppstår som måste hanteras. Vi har pekat på utvecklingen inom sjukvården när det gäller patientens möjligheter att välja vårdgivare. Just nu remissbehandlas en utredning om busstrafiken som, om delar av den går igenom, innebär en helt annan roll för regionernas trafikbolag. Idag samverkar trafikbolagen över länsgränser och om det fortsättningsvis finns legala förutsättningar så kommer det även där att bli samverkan över nya regiongränser. Den internationella samverkan som de fyra nordligaste länen har i dag är på väg att utvidgas till en samverkan mellan norra Finland, norra Norge och norra Sverige. På EU nivån är trenden idag att man pratar om makroregioner där flera länder ingår i samverkansområden. Olika frågor kommer även i fortsättningen att kräva olika samverkansformer. När det gäller den ökade roll som kulturutredningen förelår ska ges regionerna så är det uppenbart att regeringen inte heller här lägger största vikten vid storleken på regionerna eftersom man i den nyss lagda budgetpropositionen pekar ut Halland och Gotland som försökslän tillsammans med Skåne och Västra Götaland. Vid finansiering av större infrastrukturprojekt kan större områden få bättre genomslag för sina argument. Problemet är att om inte kakan är större så blir någon annan utan och inomregionalt kvarstår att göra den egna fördelningen. Sveriges infrastrukturplanering måste naturligtvis drivas hand i hand

mellan region och stat. Om Sverige ska hålla ihop som nation måste de regionala behoven tillgodoses utifrån en syn att hela Sverige ska kunna ges förutsättningar att utvecklas och att staten har en roll som är större än att vara en finansiell förhandlingspart.

Ekonomi

Utredningen upprepar här synsättet att det är hälso- och sjukvårdens ekonomi som ska styra regionindelningen. Vi har ovan visat att utvecklingen inom den verksamheten kommer att styras i mycket högre utsträckning av patientens val och förmåga till hög kvalitet hos vårdgivaren vem det än må vara. Just nu kan vi i norra Sverige inte se något samband mellan stora län och förmågan att hålla en låg kostnad eftersom Jämtland har den lägsta kostnaden för sin sjukvård

JÄMTLANDS LÄNS LANDSTINGSSTYRELSE

Robert Uitto

Landstingsstyrelsens ordförande

Karin Strandberg Nöjd

Landstingsdirektör

2009-09-30

§ 186 Yttrande över Kammarkollegiets utredning – Regionkommuner i norra Sverige (LS 140/2008)

ÄRENDEBESKRIVNING

Jämtlands läns landsting har fått möjlighet att yttra sig över Kammarkollegiets utredning Regionkommuner i norra Sverige.

Vid landstingsfullmäktiges sammanträde 2009-06-24 delegerades till landstingsstyrelsen att ta fram och besluta om svar på Kammarkollegiets remiss.

Förslag till yttrande har utarbetats vid Ledningsstab regional utveckling.

BESLUTSUNDERLAG

Kammarkollegiets remiss Ändrad regional indelning Norrland
Förslag till yttrande

LANDSTINGSDIREKTÖRENS FÖRSLAG

Yttrande avges till Kammarkollegiet enligt utarbetat förslag.

YRKANDE

Ordföranden yrkar följande tillägg:

På sid 1 i första stycket: ”Det skulle ha gett möjlighet att belysa alternativet med en region för Västernorrlands län och Jämtlands län med öppenhet att ansluta andra gränskommuner, vilket också var ett ursprungligt förslag från de som förordade en två-regionlösning.”

Thomas Andersson yrkar följande tillägg:

På sid 5 i andra stycket: ”E 4 som huvudstråk genom hela Sverige har självklart hög prioritet i Mittsverige liksom kustjärnvägen. Andra viktiga transportleder är ...”

Marianne Larm-Svensson yrkar att följande text skrivs in i yttrandet:

”De alternativ som enligt Kammarkollegiets konsultrapport uppfyller kraven för en funktionell och ekonomiskt hållbar regionbildning har idag inget brett stöd vare sig politiskt eller hos befolkningen i de berörda kommunerna och landstingen.

Kammarkollegiet bad i mars landstinget att fråga kommunerna om deras syn på sin egen regiontillhörighet. Svaren visade att det i Jämtlands län saknades en bred samsyn i frågan om utformning av en ny regionkommun som skall ersätta Jämtlands läns landsting.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2009-09-30

Det finns ingen anledning att forcera fram en regionbildning. Därför är det viktigt att ta initiativ till en förnyad diskussion om de utmaningar som norra Sverige står inför under de kommande decennierna. Fokus måste ligga på de enskilda människornas behov och möjligheter att påverka. En avgörande fråga är hur vi formar en hållbar samhällsorganisation som klarar välfärden, ger utvecklingskraft och ger oss som medborgare möjlighet att utkräva ansvar från politikerna.

Samtidigt som den politiska processen pågått har diskussionen om innehållet och medborgarnas möjlighet att påverka minskat, eller t.o.m helt uteblivit.

Regionfrågan har diskuterats minimalt med medborgarna. Ingen information, kommunikation eller förankringsprocess har funnits. En grundkritik mot alla alternativ som presenterats är att det finns ett demokratiskt underskott i hela processen.

Det är en stor brist att alternativet hela Västernorrland (minus Örnsköldsvik) tillsammans med hela Jämtland inte utretts. Alternativa samverkansmöjligheter för norra Sverige måste tas fram och utvärderas utifrån demokratiska, ekonomiska, organisatoriska och praktiska konsekvenser.”

PROPOSITION

Ordföranden ställer proposition på sitt yrkande och finner yrkandet antaget.

Ordföranden ställer proposition på Thomas Anderssons yrkande och finner yrkandet antaget.

Ordföranden ställer proposition på Marianne Larm-Svenssons yrkande och finner yrkandet avslaget.

LANDSTINGSSTYRELSENS BESLUT

Yttrande avges till Kammarkollegiet enligt utarbetat förslag och med ovan antagna ändringar.

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

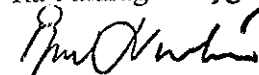
PROTOKOLLSANTECKNING

Marianne Larm-Svensson (C), Thomas Andersson(C), Gunnar Geijer (C), Christer Siwertsson (M), Lise Hjemgaard-Svensson (M) och Finn Cromberger (FP) lämnar en anteckning till protokollet i överensstämmelse med Marianne Larm-Svenssons yrkande.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Rätt utdraget intygar

Åsa Norlin